

Veliki in majhni kosi pogače

Nadaljevanje s 1. strani

Skupščina občine Ljubljana Moste-Polje je na svoji seji dne 28. marca 1974 obravnavala družbeni dogovor o programiranju nalog in o oblikovanju sredstev za skupno in splošno porabo leta 1974 v Ljubljani in proračun občine za leto 1974 ter sprejela naslednja

stališča
in priporočila:

1. V načelni razpravi je skupščina občine ugotovila, da je predloženi proračun usklajen z novim sistemom financiranja družbenopolitičnih skupnosti in resolucijo o družbeno-ekonomski politiki in razvoju SRS ter smernicami mesta in občine Ljubljana Moste-Polje. Vsi ti dokumenti predvidevajo počasnejšo rast splošne in skupne porabe od rasti družbenega proizvoda v letu 1974, splošno politiko varčevanja in racionalnega trošenja družbenih sredstev, oziroma usklajevanja rasti splošne porabe z rastjo in dinamiko gibanj gospodarstva.

2. Predlog proračuna občine temelji na izhodniških, ki jih je skupščina občine sprejela na svoji seji v decembru 1973, na predlogih svetov in komisij, na predlogih krajevnih skupnosti, družbenopolitičnih organizacij in društev ter drugih porabnikov proračunskih sredstev ter na javni razpravi, ki je bila v dneh od 18. do 26. marca, v kateri občani na proračunske dohodke in izdatke niso dali bistvenih pripomb in spreminjalnih predlogov. Predlogi, ki so se izoblikovali na zborih volivcev in v zborih delovnih ljudi, so bili v največji možni meri upoštevani, nekaterih (več sredstev za ceste, za novo šolo, za dom upokojencev v višini ok. stare milijarde) pa zaradi pomanjkanja sredstev ni bilo mogoče upoštevati, ker je letošnja pora-

ba le za 12,6% večja od porabe v letu 1973.

3. Skupščina občine ugotavlja, da je tudi v Ljubljani narejen kvalitetnejši premik na področju usklajevanja splošne porabe in da je skupna bilanca mesta in delitev na osnovi spoznanja na mesto in občine nova kvaliteta, za katero se je skupščina občine zavzemala in ki je tudi edino možna oblika financiranja splošnih potreb v mestu Ljubljana. To je še posebej pomembno glede na nove vire financiranja splošne porabe ter na sedanje velike razlike v dohodkih posameznih družbenopolitičnih skupnosti, ki ne izvirajo iz dela, temveč iz prometnih davkov, taks in nekaterih specifičnih dohodkov, ki se zajemajo le na določenem območju mesta Ljubljana.

4. Če je skupna bilanca mesta nov kvalitetnejši premik, pa skupščina občine Ljubljana Moste-Polje ne more mimo dejstva, da glede pravičnejše, enakopravnejše in solidarnijše delitve sredstev splošne porabe v Ljubljani ni bilo vse storjeno. Prav to pa je v preteklosti, sedaj in bo tudi v bodoče povzročalo probleme med občinami, postavljalo občane mesta v neenakopraven materialni položaj, občine in krajevne skupnosti v njih pa v resne težave, saj se bodo zaradi tega še povečevale razlike v družbenem standardu občanov in v razvoju občin v Ljubljani nasploh.

Primerjava višine proračunov

Ljubljanskih občin za leto 1974 pokaže, da razpolaga občina Ljubljana Moste-Polje s 36.881.000 din na 48.466 prebivalcev, občina Center s 53.427.000 din na 39.357 prebivalcev, občina Bežigrad s 37.801.000 din na 45.450 prebivalcev, občina Šiška s 63.148.000 din na 71.657 prebivalcev in Vič-Rudnik z 59.875.000 din na 68.674 prebivalcev. S primerjavo proračunske porabe na prebivalca ugotovimo, da znaša ta v mestu Ljubljana 1.363 din, v posameznih občinah pa: v občini Center 1.361 din ali indeks 100, v občini Šiška 881 din ali indeks 65, v občini Vič-Rudnik 872 din ali indeks 64, v občini Bežigrad 832 din ali indeks 61 in v občini Moste-Polje 761 ali indeks 56.

Samo ta podatek priča, da bo potrebno v bodoče ta problem rešiti, če ne želimo, da se bodo večale razlike med občani in občinami v mestu Ljubljana. Treba je povedati, da se proti večanju razlik med občani še posebej zavzemajo družbenopolitične organizacije s Socialistično zvezo mesta Ljubljana na čelu.

Nismo za uravnilovko in ne zanikamo specifičnosti posamezne občine ter njenih večjih ali manjših potreb, opozarjamo le na problem in menimo, da je potrebno v bodoče pri delitvi sredstev splošne porabe v Ljubljani upoštevati, da bo dohodek

vsake občine rezultat dela občanov v tej občini in da je treba pri tem upoštevati tudi probleme tistih občin v mestu, ki imajo hiter porast prebivalstva, podedovano komunalno zaostalost, probleme šolstva in varstva, probleme trgovine, kulture itd. Sedanja neusklajenost in neenakopravnost pa povzročata tudi politične probleme, saj so občani mesta prav zaradi materialne neizenačenosti v neenakopravnem položaju.

5. Tudi sredstva mesta Ljubljane bi morala biti v bodoče določena sporazumno med občinami in mestom za tiste funkcije, ki smo jih opredelili za mestne; pri tem pa menimo, da so to tiste naloge, ki smo jih opredelili v statutu mesta Ljubljana.

V letu 1974 gre iz mestnega proračuna velik del sredstev za negospodarske investicije; za to potrošnja in za ta namen pa bi se morali sporazumno in samopravno dogovoriti in ne sprejmati kot razumljivo dejstvo.

Zaradi takih dejstev skupščina občine Ljubljana Moste-Polje predlaga podpisnikom družbenega dogovora o programiranju nalog in o oblikovanju sredstev za skupno in splošno porabo leta 1974 v Ljubljani, da se ta družbeni dogovor dopolni z novim členom naslednje vsebine:

„Skupščine občin in skupščina mesta Ljubljana se dogovorijo, da je potrebno v letu 1974 izdelati minimalne standarde za proračunsko porabo na ravni občin in mesta. Tako izdelani standardi naj bodo osnova za določanje obsega proračunske porabe v letu 1975.“

Prve volitve v delegatskem sistemu

Za letošnje volitve lahko ugotovimo, da so potekale v razgibanem tempu družbenopolitičnega življenja in ustvarjanja. Značilno za vse predvolilne priprave je nedvomno obdobje, v katerem smo se pripravljali na volitve.

To je bil čas, ko smo v vseh družbenih sredinah poglobljeno razpravljali o ustavnih spremembah, samoupravnem oblikovanju temeljnih organizacij združenega dela in samoupravnih interesnih skupnosti. Za to obdobje so značilni tudi odločni spopadi Zveze komunistov in drugih družbenopolitičnih organizacij z nesamoupravnimi in protisocialističnimi težnjami ter nosilci teokratskih in birokratskih konceptov. Odločen prelom s to prakso je bil narejen z 21. sejo predsedstva ZKS, s pismom predsednika Tita in izvršnega biroja ZKJ, 29. sejo centralnega komiteja ZKS, z republiškim kongresi ZKJ in s sprejetjem ustav.

Volitve v temeljnih organizacijah združenega dela in krajevnih skupnostih so torej potekale v duhu novih ustavnih sprememb, ki uvajajo delegatska razmerja in odnose v oblikovanju družbenopolitičnih skupnosti. Tem spremembam so bila prilagojena vsa predkandidacijska in kandidacijska opravila v občinah. Nasilca volitev sta bila občinski sindikalni svet in občinska konferenca SZDL prek svojih temeljnih organizacij v TOZD in KS; aktivno pa so sodelovale tudi druge družbenopolitične organizacije.

Da so bile letošnje volitve temeljito pripravljene, kažejo volilni uspehi. V temeljnih organizacijah

združenega dela smo volili 28. marca v 114 delegacijah 773 delegatov. Skupaj je volilo od 18.899 vpisanih volivcev 16.846 ali 89,20%. Ta dan so volili tudi zasebni obrtniki in pri njih zaposleni delavci in učenci. Od 1146 vpisanih volivcev jih je volilo 913 ali 79,6%.

Splošne volitve so bile v nedeljo, 31. marca. Od skupnega števila vpisanih volivcev 33.670 jih je volilo 30.696 ali 91,15%. Na 14 voliščih so svojo delegacijo volili tudi zasebni kmetje. Od 1216 jih je volilo 1177 ali 96,17%.

Poleg volitev temeljnih delegacij KS smo volili tudi družbenopolitični zbor občine in mesta. Volilne rezultate o izvolitvi DPZ občine objavljamo posebej.

Če povzamemo kratko oceno volitev, potem lahko ugotovimo, da so delovni ljudje in občani tokrat vnovič pokazali visoko stopnjo pripad-

nosti naši samoupravni socialistični ureditvi.

Tudi struktura novoizvoljenih delegatov je nadvse zadovoljiva. Izvoljenih je bilo 991 delegatov delegacij v TOZD in KS. Mladih do 27. leta starosti je 188 ali 19%, žena je 288 ali 29%, moških je 703 ali 71%. Neposrednih proizvajalcev je 766 ali 73,7%, vodilnih delavcev je 42 ali 4,2%, delavcev iz skupnih služb je 150 ali 15,1% in zunaj dejavnosti (študentje, dijakci, upokojenci) 33 ali 3,3%. Članov ZKS je 247 ali 24,9% in udeležencev NOB 83 ali 8,4%.

Z izvolitvijo delegatov v temeljnih organizacijah združenega dela in krajevnih skupnostih je torej dana osnova, da delegatski sistem zaživi v praksi tako, kot smo zapisali v ustavi, najširši listini samoupravljanja. L. K.

Zadnja seja občinske skupščine mandatnega obdobja 1969–1974

Opravljen je veliko delo

PREUČITI JE BILO TREBA NAD 5.000 STRANI GRADIVA – PRIZNANJE PREDSEDNIKU OBČINSKE SKUPŠČINE POLDETU MAČKU, OBČINSKI UPRAVI IN STROKOVNIM SLUŽBAM

V petek, 12. aprila, so odborniki občinske skupščine Moste-Polje še zadnjič sedli v odborniške klopi in sprejeli vrsto odlokov in sklepov. Mednje sodijo odlok o potrditvi sprememb zazidalnega načrta MS 6 – Slape, odlok o dostopni cesti do nove šole v soseski MS-11 Zalog, odlok o urbanističnem redu za naselja in območja v občini Moste-Polje, sklep o soglasju k podpisu družbenega dogovora o uresničenju dolgoročnega programa kmetijske politike v obdobju 1974–1980 ter sklep o potrditvi finančnega načrta sklada za odkup in oddajo zemljišč.

Mimo tega so odborniki sprejeli tudi sklep o odobritvi sredstev iz rezervnega sklada v višini do 100.000 dinarjev za ogrोजना območja v občini, ki jih je prizadela suša. Sem sodijo vse vasi in naselja v krajevni skupnosti Lipoglav ter vas Janče v krajevni skupnosti Besnica. Ljubljanski gasilci so namreč v dveh dneh tja prepeljali 350 kub. m vode in tako oskrbeli te vasi z zalogo vode za mesec dni. Skupščini je bil predložen tudi družbeni dogovor o osnovah in merilih za določanje mesečnih nadomestil osebnih dohodkov in drugih povračil in stroškov odbornikom – delegatom – in voljenim funkcionarjem.

V zadnji točki dnevnega reda so razpravljali o poročilu o delu

občinske skupščine v petletnem obdobju 1969–74. Uvodne misli k poročilu je podal predsednik skupščine Polde Maček, ki je poudaril, da si skupščina v tem mandatnem obdobju šteje med največje uspehe ureditev odnosov med mestom in ljubljanskimi občinami.

„Uspelo nam je streti in onemogočiti birokratsko, tehnokratske in centralistične sile, ki so hotele odpraviti ljubljanske občine. Samo odločni in pravočasni intervenciji organizacije ZK se imamo zahvaliti, da jim to ni uspelo. Uspelo jim je le razbiti in centralizirati občinske družbenopolitične organizacije, tako da smo nekaj let v občinah imeli samo Socialistično zvezo, kar se je negativno odražalo na

terenu in nam prizadajalo nepopravljivo škodo,“ je dejal predsednik Maček.

V mandatnem obdobju je občini uspelo ublažiti razlike med mestom in vasjo, med tako imenovanim vzhodnim in zahodnim delom občine, s tem da smo poskrbeli tudi za hitrejši razvoj nerazvitih območij.

O poročilu so spregovorili še predsedniki nekaterih svetov in komisij: Janez Jančar, Milivoj Samar, Franc Lamberger, Franc Lozinšek in Miran Heric.

Odbornikom se je v imenu vseh občinskih družbenopolitičnih organizacij toplo zahvalil za njihovo petletno plodno delo v skupščini in zunaj nje Vlado Črne.

Na koncu je sekretar občin-

skega komiteja ZK in predsednik kluba odbornikov Franc Rejc spregovoril še o levjem deležu, ki ga je skozi mandatno obdobje imel pri uresničenju skupščinske politike predsednik skupščine Polde Maček. Nedvomno so naloge predsednika tako velike mestne občine, kot je občina Moste-Polje, zelo odgovorne in težke. Polde Maček jih je kot izvrstni poznavalec gospodarstva in lokalnih občinskih razmer uspešno opravil in se ob tako odgovornem delu uveljavil kot dober politik in gospodarstvenik. V znak priznanja in zahvalo, ker je dolga leta tako večje upravljaval občinsko krmilo, mu je Franc Rejc v imenu odbornikov in družbenopolitičnih organizacij izročil umetniško sliko.

Odborniki so z aplavzom sprejeli tudi protestno pismo v zvezi z iredentističnimi pretenzijami italijanske vlade. Pismo je prebral predsednik skupščine Polde Maček.

Srebrna priznanja OF

1. Stanislava BOGATAJ, rojena 1924, stanuje v Ljubljani, Kvedrova 3, upokojenka
2. Branko DÜJMOVIC, rojen 1923, stanuje v Ljubljani, Tovarniška 10, ekonomski tehnik
3. Rezka JAVORSEK, rojena 1901, stanuje v Ljubljani, Bernekarjeva 22, upokojenka
4. Franc JEMEC, rojen 1903, stanuje Klopce 3, kmet, aktivni udeleženec NOB
5. Francka KAMNAR, rojena 1914, stanuje v Ljubljani, Okiškega 22
6. Ivan LUKANČIČ, rojen 1929, stanuje v Ljubljani, Trg komandanta Staneta 5, strojni mojster–kalkulant
7. Borut MAČEK, rojen 1945, stanuje v Novem Polju C. XII/3, višji upravni delavec
8. Stabe MELJO, rojen 1919, stanuje Vevče 71, upokojenec
9. Venčeslav RODE, rojen 1921, stanuje v Ljubljani, Koširjeva 11, upokojenec
10. Vilko SLUGA, rojen 1946, stanuje v Ljubljani, Zaloška 273, propagandist
11. Fani SLAMBERGAR, rojena 1912, stanuje v Ljubljani, Bezenškova 23, upokojenka
12. Bogdan ŠOLAR, rojen 1936, stanuje v Ljubljani, Kajuhova 40, strojni inženir
13. Anton URAVIC, rojen 1923, stanuje v Ljubljani, Kajuhova 44, upokojeni oficir JLA
14. Anton URBIC, rojen 1923, stanuje v Ljubljani, Ob Ljubljancih 90, višji upravni delavec
15. Anton VOVK, rojen 1937, stanuje Repče 8, mizar
16. Kulturnoumetniško društvo France Prešeren – Javor
17. Prostovoljno gasilsko društvo Sostro
18. Marjan Moškrčić, rojen 1927, stanuje v Zadvoru, Cesta II. grupe odredov 49

Uresničevanje delegatskega sistema

S prvimi sejami temeljnih delegacij v temeljnih organizacijah združenega dela in krajevnih skupnostih prehajamo na neposredno uresničevanje delegatskega sistema in na delegatsko oblikovanje skupščin družbenopolitičnih skupnosti.

V času od 1. do 8. aprila so se sestali na prvih sejah delegati temeljnih delegacij v TOZD in KS zaradi konstituiranja delegacij. Delegati so izmed sebe izvolili predsednike in namestnike delegacij. Izvolili so tudi delegate za prvo sejo občinske skupščine. Delegacije, ki nimajo svojega delegatskega mesta v enotnem zboru združenega dela občinske skupščine, pa so se volile delegate za konferenco delegacij, ki jo oblikuje več delegacij temeljnih samoupravnih organizacij oziroma skupnosti.

Na prvih sejah so tudi razpravljali o delovanju delegacij, konferenc delegacij, o opravljanju vsebinsko tehničnih nalog za delegacije in o zagotavljanju pogojev za delo posamezne delegacije oziroma konference delegacij. Poleg konstituiranja delegacij in konferenc delegacij so na prvi seji govorili in potrdili možne kandidate za zvezni zbor skupščine SFRJ iz ljubljanske regije ter razpravljali o kandidatih za predsedstvo SR Slovenije.

IVAN KUHAJ

DRUŽBENOPOLITIČNI ZBOR

Na splošnih volitvah 31. marca 1974 smo glasovali za družbenopolitični zbor občine. Izid glasovanja je naslednje:
od 33.670 vpisanih volivcev je glasovalo za listo 30.696 volivcev, 1352 glasovnic pa je bilo neveljavnih. Posamezni delegati družbenopolitičnega zbora so dobili sledeče število glasov:
BABNIK Stanislav 27.895, CERAR Joža 27.846, DEMŠAR Darinka 28.101, DOLINAR Majda 28.008, DOLORENZO Robi 27.992, GANTAR Matevž 28.005, GERLICA Slavko 28.002, GRUM Peter 27.998, JEZEK Matija

28.015, KASTELIC Slavka 27.995, KOS Leopold 27.992, MANDELJC Franc 28.010, MAŽGON Ivan 28.000, MELJO Stane 27.985, MODIC Nika 27.994, MOŠKRIČ Marjan 27.749, NOVAK Ljuba 27.992, PETEK Jože 27.994, PLANINC Miran 27.755, RAHNE Ivan 27.748, ROZMAN Dušan 27.751, SLUGA Vilko 27.742, STRASEK Barbka 27.747, TRTNIK Alojz 27.825 in ZAKRAJŠEK Feliks 27.737.

V družbenopolitični zbor občine so bili izvoljeni vsi navedeni delegati.

Ljubo doma, kdor ga ima

Marsikateri slovenski družinici je danes še vedno največji problem, kdaj se bo selila iz skromne sobice, ki niti ni primerna za človeško bivališče. Kdaj bo zarožljaj ključ v novi ključavnici njihovega doma. Koliko težav in nesporazumov bi se zgubilo v nič!

Prva izmed treh etap bodočega štepanjskega naselja obsega 568 stanovanj v blokih, ki naj bi bili dogranjeni že do meseca septembra, naslednjih 308 stanovanj v dveh stolpnicah pa naj bi bili vseljivih do konca leta. Sicer lahko nastopijo težave z nabavo materiala. Redukcija toka je že pokazala svojo slabo stran, vendar za zdaj dela napredujejo po načrtu.

Tokrat so prvič v gradnji uporabili boljše toplotno zaščito, kot jo zahtevajo predpisi. Ozračje bo manj onesnaženo: 30-odstotni energetski prilhranek za ogrevanje naselja pa bo omogočil pocenitev, stanovalci

bodo plačevali za ogrevanje poprečno 200 dinarjev na mesec manj kot zdaj. Zakaj bi torej metali denar skozi okno? Tako tudi po izgradnji novega velikega naselja ne bo potrebnega večjega toplotna. V načrtih pa niso težili samo k čimbolj funkcionalni rešitvi, ki daje možnost najboljše uporabe vsega prostora. Tudi pretehtane materialne in tehnične rešitve bodo prispevale svoj delež za cenejšo vzdrževanje. Posebnost tega novega naselja so tudi prav gotovo požarnovarnostne stopnice, ki pomenijo novost na Slovenskem.

LJUBA GARBAJS

